

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

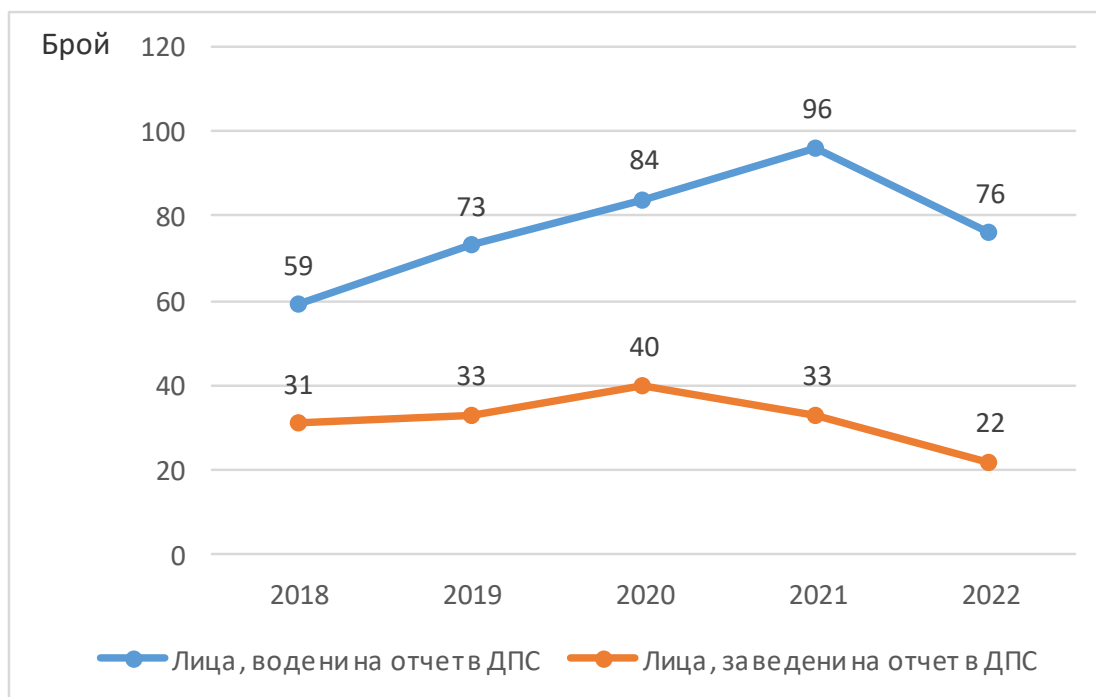
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2022 г. в област Силистра на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 76 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 82.9%;
- малолетни (8 - 13 години) - 17.1%;
- момчета - 55 (72.4%);
- момичета - 21 (27.6%);
- учащи - 63 (82.9%);
- в криминогенна среда живеят 38 малолетни и непълнолетни (50.0%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2018 - 2022 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В област Силистра малолетните и непълнолетните лица **заведени на отчет² в ДПС** през 2022 г. са 22, или 28.9% от всички водени на отчет лица, като 95.5% от тях са непълнолетни. Момчетата са 19, а момичетата - 3.

През 2022 г. **снети от отчет в ДПС** са 31 малолетни и непълнолетни лица, или 40.8% от водените на отчет през годината:

- поради поправяне на поведението - 22 лица (71.0%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 9 лица (29.0%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2022 г. през ДПС са преминали 45 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 24, или 53.3%, а момичетата - 21 (46.7%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 20 лица (44.4%);
- прояви на насилие и агресия - 7 малолетни и непълнолетни (15.6%);
- тормоз - 4 лица (8.9%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 6 лица (13.3%);
- употреба на психоактивни вещества - 5 лица (11.1%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 1 лице (2.2%).

Извършени престъпления

През 2022 г. в област Силистра броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления** е 33. От тях 10 лица (30.3%) са на възраст от 8 до 13 години.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 22 лица, или 66.7% от всички, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на извършителите на домови кражби - 13.6% (3 лица) и извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 13.6% (3 лица).

В областта 6 лица на възраст от 8 до 17 години, или 18.2% от всички преминали през ДПС за извършени престъпления, са регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество, 1 лице (3.0%) - за хулиганство, 1 лице (3.0%) - за нанесени телесни повреди и 3 лица (9.1%) - за престъпления, свързани с наркотици.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2022 г. в област Силистра са регистрирани 10 пострадали от престъпления лица на възраст 8 - 17 години, от които 5 (50.0%) са момчета. Малолетните пострадали лица са 50.0%. Сред жертвите на престъпления най-много са малолетните и непълнолетните, пострадали от грабежи - 3 лица (30.0%).

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2022 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Силистра **са образували** 97 възпитателни дела, от които 29 (29.9%) - по предложение на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 95, като от тях в срок до един месец са решени 36 дела, или 37.9%. **Прекратени** са 2 дела, или 2.1% от образуваните възпитателни дела. В края на 2022 г. **са останали несвършени** 4 дела.

През 2022 г. местните комисии са наложили 94 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 90 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 90 общественоопасни деяния³.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 33 мерки (35.1%);
- предупреждение - 27 мерки (28.7%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 19 мерки (20.2%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 6 възпитателни мерки (6.3%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 3 мерки (3.2%).

Основните характеристики на лицата на възраст 8 - 17 години с наложени възпитателни мерки през 2022 г. са следните:

- малолетни са 21 (23.3%), а непълнолетни - 69 (76.7%);
- момчетата са 66 (73.3%), а момичетата - 24 (26.7%).

В структурата на общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на извършените престъпления - 38 (42.2%), следвани от административните нарушения - 32 (35.6%), и противообществените прояви - 20 (22.2%).

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СИЛИСТРА“

съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи повече от една възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).